

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
4 novembre st. v.
16 novembre st. n.

Este în fiecare duminică.
Redacțiunea :
Strada principală 375 a.

Nr. 44.

ANUL XXVI.
1890.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei

Dela țără.

De-ai reveni de unde ești,
Din margini de mare,
Cum luna resare
Și tu să-mi resari și tu să-mi scipești.

Departa de al teu amor,
Când luna s'arată,
Ca 'n sânge pătată —
Gândești că și sufletu-mi sângeră 'n dor ?

De-ascultă tu al apelor glas —
Nu-ți picură 'n minte,
Ce dulce cuminte
E glasul iubitei departe remas ?

Unda scrutând, — nu vezi eșind
Din ea o femeie
In față să-ți stee
Cu brațele 'ntinse, cu pieptul sviénind ?

De-atâta să-mi mai fi dat
O veste, de grabă,
Căci dragostea 'ntrébă
Mai des, decât trimbiță poșta prin sat!

Lucreția Suciu.

Dragoste de copil.

Într-unul Ionel Orcine, băiat de paisprezece ani, după actul de naștere, dar care nu arată decât de doisprezece cel mult, atât de copil părea, slab și palid cum eră, se ocupă cu ceva, se vede, foarte însemnat.

El se ascunsese într'un colț de odaie, așa ca să nu potă fi văduț de nimeni, și scriea, acoperind cu mâna slovele făcute pe hârtie.

Etă ce scriea :

» Dragă Elviro,

» Tu me iubești, ved bine ; me săruți, me ții pe brațe. — Dar eu par că te iubesc altfel. Nu-mi place că me săruți față cu toți, me îmbrățișezi față cu alții.

» Altfel de iubire aș vré eu. Tainică, să fim noi singuri : ș-atunci să te sărut . . . »

— Mă ! auđi Ionel un glas gros.
Se 'ntórse.

Se făcu roșu ca racul. — Tatăl seu eră la spațele lui. De sigur că citise scrisoarea.

Băiatul boți hârtia iute în mână și o băgă în buzunarul tunicei.

— Ce e, tată ?

— Șterge-ți nasul . . . Ce ! n'ai batistă ?

Apoi tatăl lui Ionel plecă ridând cu hohote.

— Ce o fi asta ? bolborosi Ionel. Să-mi șterg nasul ! Dar nu sânt murdar. A ! Vră să me facă . . . Ionel d'abiă își pută stăpâni plânsul.

Ați ghicit că Ionel Orcine, care eră atunci intern la liceul Matei-Basarab, scriea o scrisore de dragoste.

Elvira eră protectoarea lui Ionel. Când Ionel făcea vre-o ștengărie, Elvira îl scăpă. Se ducea la dómna Orcine, mama prietenului ei, și, mai cu minciuni, mai cu lingușiri, scăpă situația.

Trăiseră ca fratele cu sora, — ba pôte mai bine ca un fiu cu o copilărosă mamă.

Dela o vreme încóce, când venia în vacanță, Ionel începuse a se arată mai sfios față cu Elvira. Când tática îl luă pe brațe și-l sărută, Ionel se făcea roșu, se smucia și o rupea de fugă . . .

Lucrul nu se băgă în sémă de părinți, decât într'un târdu.

Judecata lor fu :

— O ! cât se sëlbatăceșce Ionel la școlă !

De altfel, aveau multe cuvinte ca să pue pe socotela sëlbatăcei schimbarea lui Ionel . . . La mesă, nu mai șcicia să ție furculița cum se cade, — începuse a scuipă prin casă . . .

— Vai ! dicea dna Orcine. Reu mai mojiceșce școla pe copii !

Citirea de cătră dl Orcine a scrisorii lui Ionel, fu o revelație. Dar boerul avea altă trebă decât să-și bată capul cu flécuri de astea.

Își aduse aminte că și *dumnealui* trecuse prin purgatorul ăsta.

— Ștengarul ! Cum sémănă cu tată-seu ! . . . Ce pómă o să se mai alégă !

Ionel își dăduse esamenul. Venise vacanța mare și el se întorsese acasă.

Amândouă familiile prietene se invoiră să se ducă la țără, ca să petrecă o lună de zile . . .

Ionel, auđind acésta, sări în sus de bucurie.

Nu pută dormi doue nopți de-arëndul.

Să fie ér la țără ! Ce fericire. Plimbări singuratic pe câmp, la pădure . . .

Avea el ideia lui. Acum eră să și implinescă planul.

Plecară, în două trăsură.

Vremea era frumoasă. Fusesse ploie în ajun. Era recode bine, dimineața, pe la patru.

Cucónele și cu copiii erau într-o trăsură. Dómnă Orcine ținea de mână pe fiul seu, ca să nu cadă cumva la vr'un *hop*. Mama Elvirei își ținea și ea copila de mână. Boerii erau cu calabalicul în a doua trăsură.

Ce fericire a fost, pentru Ionel, drumul de trei ciasuri până la satul unde erau să petrecă, la unchiul seu, căpitan de dorobanți!

Elvira, de frică să nu cadă, se lipia de Ionel și se ținea strâns de dânsul. El îi auzea bătăia inimii...

Tot drumul, Ionel fu la față roșu-foc. Dómnă Orcine era îngrijată. Îi pipăia mereu pulsul.

— Băiatul ăsta are friguri!

Ce, friguri! gândia Ionel. — Lui de atâta îi era necaz, asta îi era mirarea: Cum n'avea și ea friguri?

*

Trecură, la țără, o di, două, și altele după ele.

— Copii, duceți-ve de ve plimbați prin pădure. Se duceau.

Ionel oftă mereu. Strângea mâna Elvirei.

Ea îl întrebă:

— Ce ai? Ești bolnav?

— Nu... Nimic.

Ea-l sărută.

El:

— Lasă-me, Elviro.

Hotărîrea cea mare o tot amână.

Nu dormia nopți întregi, — se sbuciumă. — Luă hotărîre strașnică:

— Măne, de sigur!

Se sculă. — Plecă cu gând nestrămutat să-și spue focul. Când era momentul psihologic... Măne.

*

Căpitanul la care erau mosafiri, anunță odată óspeților, la *caféua cu lapte*, că primise o veste.

O să vie peste două zile un musafir nou, ofițerul Eugen Dorescu, flăcău cam tomnatic, dar foarte de haz. O să vedeți ce băiat nostim e.

Ionel nu mai putu să mănânce *caféua cu lapte*.

— Ce are băiatul ăsta, țise dómna Orcine. În loc să-i prindă bine aerul dela țără, îi strică...

Se vede că aerul e pré tare!

Ofițerul sosi.

Era om ce e drept mai mult în vîrstă, dar cu înfățișare impunătoare, cu mersul lui țanțos și cu sgototosul zăngănit de sabie și de pinteni.

Ionel, cum îl zări, fugi.

Cu mare greu, putu fi adus în *salon*.

El Dorescu, cum îl vădu, merse la dânsul și-i întinse mâna.

— Ce, nu vrei să fim prieteni?

Ionel incurcă câteva vorbe.

— În ce clasă ești, tinere?

— Intr'a... treia... gimnasială...

— Bravo! silește-te, că acum numai omul cu carte are parte.

*

Cum găsi prilej, Ionel fugi.

— De ce se uită așa ursul cela de ofițer la Elvira?..

Incepu a plânge.

Incălecă pe un căluț blând, care i se hărăzise pentru plimbări pe câmp, și totă ziua lipsi de acasă.

Când se 'ntorse, era galben la față, tremurá...

Îl prinseseră frigurile.

Fericite friguri! — Ele îi aduseră la căpétieiu pe Elvira, care mai lăsă pe ofițer. Erau ér singuri... adeseori.

Odată, cu obrazii aprinși de bôlă, pe când Elvira îl sărută, el șopti:

— Elviro, te iubesc! — Pe ofițer o să-l impușc!

Elvira rîse cu hohot. Tinerul Orcine își aduse fără de voe aminte de: — »Șterge-ți nasul!« al lui tată-seu.

Din nou îl podidiră lacrămile.

— Ce ai Ionel? de ce plângi... Nu știi că te iubesc și eu!?

*

Au trecut ani la mijloc.

Ionel își isprăveșce studiile la București.

Elvira s'a măritat cu ofițerul.

Când primi anunțul căsătoriei, simți o strîngere de inimă.

De și nu mai era omul dinainte!

De unde? Acum se duseră iluziile. Mai iubise și pe *altele*, dar *altfel*...

Elvira îi era mai mult amintirea unor fericite dureri de copilărie.

El, mic, admirase frumusețea deja *formată* a Elvirei, o iubise cum nu se iubește de două ori. — Acum, pe câte *altele* iubise, pôte mai frumoșe! — Dar, de și fetele pe cari le iubise în urmă erau mai frumoșe unele, el *ensuși* era altul, iubiá.

Iubiá, așa cum, gândia el, o fi iubit ofițerul pe Elvira, când o luase de soție.

*

Mai trecu un an.

Ionel Orcine se întorse, cu diploma de licențiat, în buzunar, în orașul seu.

Familia sa și cu a *ei* erau tot așa de legate.

Sosirea lui fu o serbătoare pentru amândouă némurile.

Se duse mai mult silit la Dorescu.

Acesta îl felicita.

Dómna Dorescu nu-l mai sărută.

— Ce, Elviro, te rușinezi de flăcău? De ce nu-l săruți ca altă dată? îi țise bărbatul ei.

Ea-l sărută și, tresărind, roși. Simți o strîngere de inimă. Ce frumos băiat! Cum l'ar mai iubi!

Dar acum nu mai roși Ionel.

Elvira vedea în Ionel pe un bărbat cum îl visá ea ca copilă. — Tinerul Orcine vedea în Elvira o femeie cum văduse atâte și atâte...

Cu dragostea de copilărie, se dusese și prietenia..

L. Gh. Nicoleanu.

Gondola lin pluteșce...

(Dedicat mamei mele.)

Gondola lin pluteșce
Pe fața iazului,
Și ceru-azur priveșce
Până 'n adâncul lui.

Pe-o pîtră resturnată
O dină stă cîntând,
Pe mână răzemată,
Privind par că visând.

Un cerb din unda-i clară
Bé apă de cristal,
Zefirul cel de vîră
Lin suflă de pe mal.

Si eu privesc la dënşa,
Uimit şi fermecat,
Şi 'n véc a ei cântare,
Aş sörbe-o nencetat.

Nicolae Hacman.

Pecatul.

De Catulle Mendès.

I.

Estă încontinuu tot călătoresc. Oraşele le incungiuură dinadins. Repausă mai lungi nu fac, decât tare rar. De comun nu se aşedă pe la hotelurile cunoscute, ci acuş îi alii într'un hotel ascuns pe la pôlele vre unui munte, acuş într'unul retras pe marginea vre unui lac. Şi aşă de repede se mută dintr'un loc într'altul, încât vecinii nu observază acésta, ci vèd numai, că într'o bună diminetă fereştile vilei séu a căsului nu se mai deschid, şi de abia câte un călător le pôte spune, că in cutare şi a vèdută pe drum mergënd într'o fugă o căruţa cu doi călători, după care viniă alta plină de lădi. Şi acestea nu puteau duce pe altcineva, decât numai pe ei. Şi aşă se duceau, cât nu lăsau pe urmele lor nici o suvenir.

Aceia cari le dădeau ceva importanţă, cari se interesau de ei, — şi erau puşini de aceia, — căci după cum am şis, stăteau aşă de puşin într'un loc, cât de abia îi cunoşcea cineva, — aceia dar diceau că ei se pörtă unul faţă de celalalt cu cea mai mare preveninţă, cu cea mai delicată atenţiune şi cu tôte acestea vorbesc puşin la olaltă, de şi in astfel de casuri is cu surisul pururea pe buze; dar acest suris atunci, ceea ce uşor se pôte cunoşce de pe faţă, e aşă de prefăcut, aşă de rece. S'ar păré, că unul fiecare din aceşti doi ar voi să apară fericit inaintea celuilalt, de şi in realitate nici unul nu-i fericit.

Şi când in câte o sală de aşteptare se scólă de pe scaune, ca să se sue pe tren ori in căruţa, fiecare mişcare a trupului le tradéză, — ca să dicem aşă — scârba, ce le cuprinde tótă fiinţa la cugetul că acum trebue éraš să călătoréscă, Şi fără de a-ş dice vre-un cuvënt își surid. Tare bine îi poţi aseménă cu doi bolnavi, cari şciu unul de celalalt că nu mai este sperare de a se reinsănătoşă, că-s perduţi, dar, cari cu tôte acestea is decişi a-şi ascunde ingrigirea unul de celalalt. Şi de şi totdeuna is tot la olaltă, totuş se par aşă de străini unul de celalalt; şi de multe ori mai tot acelaş lucru îi apropie de olaltă, care îi şi departă. Un fel de doliu s'ar păré, că i-a cuprins, al cărui vestmënt inse nu-l pörtă. Şi pe lângă tôte acestea, is tineri, frumoşi şi de bună sémă şi avuţi, cari nu cruţă banii. Şi intocmai ca invisibila malariă in regiunile ecuatoriali, aşă adie o seriositate tristă şi tainică in giurul lor. Şi indată ce unul bagă de sémă că celalalt nu se mai intereséză de el, își întorce spatele şi nu mai suride.

II.

Inainte de asta cu 6 ani, in un castel din Normandia érá mare serbătore. Pierre de Morlex şi serbă căsătoria cu fiica cea mai tineră a marchisei Lohan Chatel.

Părinţii tinerei părechi doriau a serbători cu mare pompă acum de mult dorita căsătorie. Din Paris lure invitaţi mulţi óspeţi cari jucau şi-şi petreceau in salon; in vreme ce ţerënimea in vestminte de serbătore săriă pe năşipul din curte.

Cu puşin inainte de meşul noptii incepú a se sparge petrecerea, ca tinerii căsătoriţi să-şi pótă luá vestminte de călătorie la proiectatul voiaj in Italia.

Bărbatul dând la o parte o perdea, priviă cu un vedit neastempër pe feréstă.

— La ce priveşci? — întrebă marchisa.

— Me tem, că-şi vor fi uitat să prindă caii la trăsură şi trenul plécă peste o oră. Ar trebui să ne grăbim, ca să putem ajunge la timp la gară.

— Şi mie mi-i témă de aceea... Dar étă trăsura.

— Da! întorce la spatele castelului lângă uşa cea mică.

— Fórté bine!

— Inse...

— Bine şici! femeia încă nu ţi-e gata de plecare. Mergi! İţi conced să baţi la uşa ei, in vreme ce eu voi demite óspeţii. Plécă dar odată şi-ţi fă femeia să se grăbescă.

Marchisa sărută pe ginerele seu pe frunte, érá acesta complimentându-i-se profund, se depártă in grabă. Dar graba acésta nu e de a se esplică într'acolo, căci dór el ar iubí cu o iubire pátimăşe pe aceea femeie tineră, căreia cu câteva ore mai inainte i-a dat un nume: nu, de loc! pentru că el érá trecut de mult peste acele nebunii, cu cari își petrec tinerii; ci el o făcú, fiind că se născú in el simţământul, că aceea pe care o luase de femeie, e o personă tineră, destul de frumósă, nobilă, şi tare avută, — intocmai ca şi dënsul. Asta érá tot. Cu un cuvënt érá indestulit.

Acum inse, acum, când a ajuns până acolo, ca să-o ducă cu sine, să-o ia in proprietatea sa pe dşóra Lohan Chatel, acum se lăsă cu bucurie ca să fie condus de pasiunea, pe care atât de uşor o puteai recunoşce, érá — ca să dicem aşă — mai inamorat de femeia sa.

Eşind din sală, el percurse mai tot coridorul, care conducea spre chiliele femeii sale, când deodată stătú pe loc, auşise nişte suspine. Da! erau aievea nişte suspine, cari se auşiau aşă de inecate, aşă de inecate, aşă de slabe, ca şi cum ar éşi din pieptul unei femei, care își astupă gura cu mâna. Şi aceste sbuciumări de durere ţineau incontinuu.

— De unde puteau veni óre? — se întrebă tinerul mirat. De bună sémă numai din acéstă chilie, in care duce uşa din drepta. Şi internul îi óptiă: bate la uşă, cercă, nu cumva se află aci vre-o personă morbósă, care are trebuinţă de ajutor? — Dar cu tôte bătăile sale nu primi nici un respuns. De aceea apesă ivérul dela uşe şi paşi in lăuntru.

Ací află o fétă tineră, cu vestmintele de bal desfăcute, carea cât ce-l vèdú că intră, se ridică repede de pe scaun şi-l întrebă:

— Ce cauţi dta aci? Depártéză-te! Voi să remán singură! İţi mai repet odată depártéză-te! Ori dór n'am nici atăta drept, ca până ce alţii jócă, eu să plâng?

Acésta care vorbiă astfel, făcënd nişte ochi mari, care plângea sughiţând, care își adună cu amëndoue mânilé vestmintele sale desfăcute şi care se retrăsese într'un colţ intunecos spre a fi mai puşin vèdută, acésta nu érá alta, decât Gabriela, cea mai tineră fată a marchisei Lohan Chatel.

Domnul de Morlex deveni perplecs. Ce reu a putut óre ajunge pe tinera-i cumnăţică?

— Gabrielă suferi? te-a ofensat cineva? ori dór éşti intristată că soru-ta s'a măritat şi merge in călătorie? Nu fi supérată, căci dór nu merge pe vecie. Peste câteva luni o voi readuce-o. Fii liniştită! Ori dór doreşci să înşciinţez pe mamă-ta despre starea in care te află? S'o chem aci?

Dar această fată, care mai eri alaltă trecea de-o păpușe vie, acum cu ochii fulgerători, gemând într'un mod înflorător, cu pumnii strinși, ca și cum ar voi să lovască în cineva, arată spre ușe.

Aceea e sigur, că nici să fi apărut un monstru deodată înaintea ei, n'ar fi făcut-o să despereze mai tare ca acum. Morlex se tot apropiă de ea. El uitase totă lumea afară de această copilă, care sta desperată înaintea lui. Îi apucă mâinile și voi să o facă cu forța să ședă, dar ea fugi de lângă dânsul, se duse lângă ferestă, se trînti în genunchi lângă perdea și începă a plânge cu amar.

— Vreau să rămân singură, de tot singură — strigă ea. — Dați-mi pace! Eu nu pretind dela nime nimic. Îs supărată — dar nu ve ocupați cu mine. Lăsați-me căci dór în sfârșit e un ce natural, a lăsa pe cei măhniiți singuri.

Morlex nu mai întârziă nimic. Merse spre ușe ca să strige pe cineva. Dar fata pricepându-i intențiunea, sbierând se duse înaintea dânsului și se puse în ușe.

— Nu vreau să văd nici pe mama, nici pe soru-mea. Decă vei chieamă pe cineva, me arunc pe ferestă, ca înainte de ce ar veni aci eu să fiu mórta; — și apoi tăcu. Sînul i se redică de agitată ce eră. Și cu toate acestea bărbatul nu pricepea nimic din această aventură, nu pricepea de unde ar proveni această desperațiune. Tăcînd, ficsă această femeie care eră atât de frumoasă. Fața care i se înroșise de iritare, eră așa de frumos umbrită de përu-i negru, ce desfăcut se imprăsciasse pe frunte.

— Ei bine! — țise el în fine, — me invoieșc să nu spun nimic mamai, sub o condiție, anume, că-mi vei descoperi cauza acestei măhniri. Dta te poți increde în mine, căci dór nu me țin și eu de ađi în colo de familie?

Dar fata începă din nou a suspină și de durere își înceștă unghiile în carnea de pe braț.

— Vorbeșce, te rog! Descopere-mi de ce suferi? căci șcii ađi dimineță cât erai de veselă!

Fata se retrase dela ușe.

— Oh! — începă ea — și eu te rog, departă-te din această chilie, n'am ce-ți spune și, nici nu-ți pot spune nimic.

Și până ce fata țise cuvintele acestea, el se tot depărtă de dânsa. Dar suferința fetei îi mări dorința de ai șci cauza de unde provine, și el din nou tot se apropiă de ea, până ce fiind de tot aproape îi strigă într'un mod de tot dur:

— Trebuie să vorbești! Vreau să-mi descoperi toate. Tu suferi, răspunde-mi de ce?

— Oh, nu întrebă!

— Trebuie să me ascuți!

— Nu, e imposibil, lasă-me.

— Voi să vorbești, ai înțeles?!

Fata își obli statura. Ochii i se uscară. Nu se mai rugă de nimica, nu mai plângea, nu mai suspină. Pe buzele sale se jucă un suris plin de urgisire.

-- Grigeșce dară! decă m'ai făcut cu forța să-ți descoperi cauza acestei suferințe de care sînt cuprinsă, atunci să șcii, că nu voi respectă nici o legătură fie aceea de ori și ce natură; căci de vreme ce cu forța ai vrut să șcii de ce-s măhnită, de altfel pentru mine nu mai e nici o considerație. Decă voi spune, decă voi esprimă cuvintele cari m'ai silit, decă voi face acest pas teribil, atunci incet de a mai fi copilă, cumnată și soră. Și de atunci nu voi mai fi decăt o femeie, care e decisă să facă tot ce voeșce. De aceea te mai rog încă odată, depărtă-te de aci, du-te la femeia care te aștéptă, lasă-me să plâng, și mai mult nu te ocupă cu mine!

Dar acum eră deja târđiu. În junele om se aprinse peste măsură dorința de unde provine această

desperare, cu toate că nici el nu-ș putea da sémă: de ce această dorință?

El n'ar fi cređut nici odată, că această copilă care eră ocupată cătu-i lumea cu toaleta și cu etudiele lui Bellini, pôte să fie și așa de iritabilă și de sentimentală. Și chiar pentru aceea nici nu putea presupune ce nêcas o munceșce.

— Ori ce ar fi aceea ce te măhneșce, doreșc să mi-o descoperi. Trebuie și vreau să vorbești, — țise el apucându-i mâinile și scuturându-i-le tare.

— Ah, — suspină femeia într'un ton ce denotă desperațiune, — află dară, că... te iubesc....

La auđul acestor cuvinte, bărbatul îi lăsa mâinile și se trase un pas înapoi. Ôre auđit-a bine? — se întrebă el mirat. — Ea îl iubeshce? Și această iubire grozavă, pécătósă și neînvingilă ea numai acum i-o descopere, acum când el nu mai pôte dispune de sine; când, peste câteva minute va avé să plece în călătorie cu soția sa, — pôte pentru totdeuna.

Fata rise sarcastic.

— Ce-i? acum tremuri? Așă-i că-ți pare reu, că m'ai făcut să vorbesc. Dar e târđiu. Te-am făcut atent să-mi dai pace, ba, te-am chiar și rugat să nu me faci să-ți răspund. Nici chiar eu n'am dorit altceva, decăt ca și de aci încolo să rămân tot copilă simplă, care cântă la pian celor invitați, ca să jöce, séu care retrasă într'un colț cu guvernanta sa, vorbind își face toaleta. Spune ênsuți, dorit-am eu altceva? Intristatu-m'am când ai pețit pe soru-mea? Oposu-m'am eu la aceea, pe care o numiți: fericirea vötră? Așă-i, că nu?! Totă điaua am ris ca o nebună. Și séra, când ai mers în grădină cu soru-mea, ca să ve spuneți unul celuia alt cuvinte de dragoste, eu, ca nimenea să nu ve pötă impută, că ați fost singuri, am venit depărțitor în urma vötră. Și ce dicit? Așă-i, că această iubire care se născu în mine de când te-am vëđut, această iubire, ce điaua nóptea am nutrit-o, și care m'a consumat întocmai ca focul, așă-i, că am șciut-o bine ascunde, căci eu vëđ, că spunendu-țo acuma, ai devenit deodată surprins? Și tu ești acela, tu, care ai voit, ca ea să nu rămână ascunsă! Tu ești, care ai furat dela mine acest secret! Ei bine! m'ai invins, dar acum tremuri, ca și cum ai fi înaintea unei colivii cu animale sêlbatice a cărei ușe e deschisă. Atunci ț-am spus să te duci și să me lași în pace, acuma din contră-ți demând: remăi! N'ai să mergi la soru-mea și nici nu vei plecă în călătorie cu dânsa, și să o șcii, că decă te vei atinge de ea, te voi sfășia cu aceste mâni, cari n'ai voit să le sãruți...

Din contră, el îi apucă acum mâinile și i le sãrută ca un nebun. Această dorință, această patimă care nu o mai putea înfrână, îl scöse din minți. Lui nu i mai viniă să asemene pe aceea, pe care a luat-o de soție cu acesta, al cărei bărbat ar fi putut fi; el nu o mai vedea numai pe acesta, pe care o află atât de frumoasă, atât de vrednică de iubit.

Nu peste mult începură a vorbi despre atari lucruri, cari n'au nici un înțeles, și cari nu-s altceva decăt eflucul unei dorințe căđute în desperare.

Dar cu toate acestea, această femeie eră decisă a nu-l lăsa să mērgă și să-și caute soția și de aceea se apropiă de ușe și întörse de doue ori cheia în bröscă.

— Ce faci? — strigă bărbatul ca scos din minți — nu-i bine. Deschide-o, ia-ți mantaua, voaleză-ți fața și vin să fugim. Toți vor dice, că ești soru-ta. Cãruța ne aștéptă. Vino, vino! să mergem, eu te iubesc, voesc să fiu a mea. Până când cei de acasă vor observă fuga noastră, până atunci vom fi deja departe. Și într'adevăr se și duseră.

Nimeni n'ar opri, nime nu-i cunoscú. Servitorii

ÂNCĂ O PRIVIRE.

inchiseră după ei ușile calesei, poftindu-le călătorie bună . . .

Jocul decurgea încă în sală și toți erau liniștiți și indestuliți. Și numai atunci începură a se neliniști, când tinera soție, îmbrăcată de călătorie, apărură în sală având un vël albastru pe față, întrebând: »unde mi-i bărbatul?» . . .

Er ei din aceea și tot fug și privind unul la celalalt își surid; de multe ori își întore față de de cătră olaltă și atunci nu mai surid. Și astfel își strămută iubirea-le funestă și fericirea mincinosă, din un loc într'altul, dintr'un hotel, în celalalt.

Aurel.

Ceva despre creșterea copilului din familie.

Fiecare părinte îngrijește de creșterea copilului său, așa după cum mijlocele îi permit, fiind că acesta este o datorie impusă de natură și de care nu se pôte lăpăda nici un părinte. Dacă observăm modul cum se face această creștere, vom vedé, că ea se face după gradul de cultură al părinților. Sêlbaticii d. e. îngrijesc prę puțin de creșterea copiilor lor, țigani, care își pörtă copiii goli prin desagi pe cai, îi invetă să fure, îi pun să se injure unul pe altul, cel mai tare să-l bată pe cel mai slab etc. sateanul îngrijește mai bine de creșterea copilului său și mai cu sémă de fisicul lui, orășanul mai bine decât sätenuț atăt din partea fisică, cât și din cea intelectuală și decât vom merge tot astfel, vom vedé, că cu cât părinții fac parte dintr'o clasă mai cultă a societății, cu atăt ei îngrijesc mai bine de creșterea copiilor lor.

Creșterea copilului este asemenea a unui arbore, care fiind ingrigit devine un lemn folositor, în cas contrar nu va fi decât un lemn pentru foc. Tot astfel și cu copilul, decât este bine crescut, va deveni om fericit, un om folositor pentru el și societate; în cas contrar va deveni mai mult vătămător nu numai pentru el, dar și pentru societatea în care trăește.

La säteni mai cu sémă creșterea copilului în familie este lăsată cam în voia întemplerii și acesta provine pe lângă alte cauze și de acolo, că părinții și mai cu osebite muma asupra căreia cade la început tótă sarcina ingrigirii copilului, nu posedă cunoștințele de a da o bună creștere. Muma știe să-i dea să mănance de câte ori voește, să-l imbrace etc. în scurt să ingrigescă de fisicul lui, (de multe ori și acesta este lăsat la o parte, căci nu este rar să veđi pe copil umblând desculț și desbrăcat prin noroiu și pe zăpadă), er partea intelectuală este lăsată la o parte.

Pentru ca să se pună o basă mai solidă educației din familie și mai ales la säteni, este trebuință ca să fie școli de fete și prin sate după cum se află și prin orașe, ca astfel fiica sätenuțului să primescă și ea un grad ore-care de cultură, fiind că numai o femeie bine crescută va șci să dea o bună creștere copiilor sei și va fi consolătorea bărbatului său în timpuri de nevoie. Când amândoi membrii din familie vor posedă un grad ore-care de cultură, atunci ei vor crește pe copiii lor într'un mod mai rațional; er nu ca astăzi, unde de multe ori unul pune pe copil să injure pe celalalt său să-i dea cu un bețișor în cap, er ei fac haz de vrednicia copilului lor, fără să se gândescă, că de aci se va înrădăcină în copil un reu ale cărui efecte le vor simți ei ęnșii-și mai

târziu, cam o astfel de creștere capetă copilul în familie. Ajuns la etatea de 6—7 ani, părinții decât sânt îndemnați de vecini său rude ale lor și sub prețecut de a scăpă de nebuiniile lui, îl trimite la școlă. Aceasta se întempleră prin lunile octombrie și noiembrie, când sätenuț începe a isprăvi lucrul după câmp, fiind că până atunci pe copil îl ia cu densusul, ca să-i dea câte un mic ajutor, cum d. e. a întorce boii, a-i duce la apă etc.

Copilul venit singur la școlă cu un pēr mare, murdar pe corp și pe haine, pare a fi chiar obiectul de ris al celorlalți. Peste puțin timp începe și el a se luă după obiceiurile din școlă. Din acest copil invetătorul este chemat, ca să facă a eși un om deștept, lucru ce n'ar fi tocmai greu, decât ar veni regulat cel puțin de aci înainte, inse prin luna martie, când se deschide câmpul, este luat de părinți și nu se întorce la școlă decât din când în când, până vine er luna lui octombrie, când trebuie a procedé cu densusul erăș dela început, fiind că uită tot în timpul lipsirei.

Invetătorul pentru a face trecere dela educația din familie și tot de-odată pentru a deprinde pe copil cu școlă și cu lucrurile din ea, trebuie să începă a vorbi cu el despre diferitele lucruri, care îi plac, inse și aci intimpină adeseori obstacole, căci se găsesc copii de aceia, care pun capul în bancă, nevoind să respundă invetătorului, nici cel puțin cu capul, decât nu cu gura, după cum fac unii. Aceasta nu pôte proveni decât din familie, unde copilului i s'a intipărit ceva reu în inima lui despre școlă, fiind cunoscut că părinții de multe ori îl amenință cu vorbele: te trimit eu la școlă.

Școlă pentru ca să obție bun rezultat, se știe că trebuie să aibă și ajutorul familiei, inse este mic de tot numărul acelor părinți, care în cursul anului dau pe la școlă, ca să vedă ce ispravă face copiii lor.

Sufletul școlei este invetătorul, el este ținut ca să cunoscă bine materia ce predă și să aibă metod în predare, pentru ca să pótă ajunge la un bun rezultat; la acestea inse se mai adaugă și atențiunea copiilor. Adesea se observă printre copii că în timpul esplicației invetătorului, unii n'au atențiunea îndreptată la aceea ce li se spune, spiritul lor fiind distras în acel timp cu alte lucruri, ce le ved său la care ei se gândesc.

Este destul a se pune copilului o propozițiune interogativă pentru a ne incredință de adevăr și responsul lui va fi tăcend din cauză că n'a fost atent. Acest fel de neatențiune provine mai mult de acolo că el n'a fost deprins de mic a se ocupă serios cu fiecare lucru, ba, de multe ori îl află și cu mâna pe ghiosdanul plin cu mănance pe care muma a avut grijă a i-o pune dimineta.

Ambițiunea încă își are germenele din familie. Tatăl petrecend-uși timpul mai mult afară din cereul familiei, sêra său în alt timp când este liber, în loc de a face observațiuni copilului său pentru vre o greșelă, ce a făcut, ei caută din contră a se bucură mult de prezența de spirit a copilului, lucru ce trebuie să facă fiecare părinte, dar sub o altă formă, fiind că copilul pricepe tôte și de aci înainte, când nu-i se va face ceva după voia sa, începe a se supêră fără nici o témă, căci el acum știe cu cine are a face.

Aceste viții precum și altele ca: lenea, mințirea, resbunarea etc. sânt înrădăcinate în copil încă din casa părintescă, unde copilul este lăsat să facă orice după placul său și nici de cum după al altuia și la un timp hotărit.

Decă școlă nu va fi ajutată de familie în creșterea și instruirea copiilor, atunci ea nu va puté

face alt ceva decât să intunece în copil defectele, ce el posedă și pe care le va da pe față îndată ce va părăsi băncile școlii.

Aceea ce este copilul în familie și în școală, va fi și în societate; lenea, neascultarea, resbunarea, mintirea etc. le va duce cu sine și în școala cea mare a societății.

St. Popescu.

Doine populare.

(Din Ardeal)

Cine sue pe ogóre ?
Bădița cu multe caré,
Nu știu sue ori cobóră,
Bate boii de-i omóră :
„Desfă mândră ce-ai făcut,
Să nu-mi bat boii mai mult.
— Eu știu că ție nu-ți place,
Dar ce-am făcut n'oi desface;
N'am făcut pe desfăcut,
Am făcut că mi-ai plăcut;
N'am făcut să mai desfac,
Am făcut că mi-ai fost drag;
Pěr din cap că Ț-am tăiat,
Din urmă că Ț-am luat,
Și pe Mureș am Țipat :
Când o sta Murėșu 'n loc,
Atunci tu să ai noroc ;
Când Murėșu 'n loc a sta,
Atunci tu te-i insurá ;
Ánc' atunci și nici atunci,
Când a face popu nuci
Și rechita mere dulci.

Pare-mi reu bădița pare,
Pare-mi reu că nu Ț-am dat
Mătrăgună cu urzică,
Să me iei bade de frică ;
Nici acuma nu-i târđiu
Și Ț-oi pune-o la colopu¹,
Ca un fir de busuioc,
Și Ț-oi pune-o la bertița,
Ca un fir de tămăița²,
Și Ț-oi pune 'n pălărie,
Ca pe-o flóre de scumpie.

Mėi bădița busuióce,
Vino dela ușă 'ncóce,
Să ne tragem noi sėma,
Din ce ne-a vinit pricina ;
Ori din mine, ori din tine,
Ori din noi din amėndoi.
Ori din drăguțele tele,
Ori din pretinile mele.
— Hėi mândruța, draga mea,
Da nu ne-a ven't pricina,
Nici din mine, nici din tine,
Nici din drăguțele mele,
Ci din pretinile tele ;
Căci prietena ta cea bună,
M'a strigat sėra pe lună,
Doue mere a curățat,
Mi le-a dat de le-am mâncat,
Și de atunci eu te-am lăsat.
Doue mere-a curățit

¹ Pălărie.

² Numele unei flóre.

Mi le-a dat și le-am prânđit,
Și de-atuncia te-am urit.

Frunța verde fóie fragă,
Crede-me bădița dragă,
Că cu altu nu-mi fac vorbă.
Eu me jur și tu me cređi,
Me iubesc când nu me veđi.

Magheran de pe cetate,
Nu me 'nstrăiná 'mpérate,
Că n'am tată să me cate¹,
Maica-i slabă și nu póte.
Surorile-s mititele,
Nu-mi știu cărările mele ;
Drăguțele mi-ar veni,
Nu le lasă părinții.

Trag în reu ca alții în bine,
Las' să trag că n'am pe nime,
Că de-aș avé pe ori cine,
M'ar scóte din reu la bine ;
Ar băgá mâna și 'n foc,
Și m'ar scóte la noroc,
Și-ar băgá mâna prin jar,
Și m'ar scóte din amar.

Culese de :

Mariți Neagoe.

Cugetări.

Acelui ce are multe dorinți, îi lipsesc multe lucruri.

*
Omul ce nu lucréză nimic, nu e nimic, séu mai bine : Omul este aceea ce lucréză.

*
Omul deprins cu obiceiuri simple, nu aspiră nici odată la mare avere.

*
Este un nebun acela care, făcend binele, așteptă recunoșcința ; căci numai atunci putem đice că am lăcut bine, când nu cerem în schimb nici o plată.

*
Cea mai mare nenorocire ce póte veni unui om în vieța, este sărăcia la bătránețe.

*
Cel mai fericit om este acela ce șcie să-și in-
trebuințeze bine timpul.

*
Nu trebuie să facem cheltueli decât pentru lucruri ce mintea noastră ne va spune că sűnt de strictă necesitate.

*
Bătránii trebuie să fugă de femeile frumoșe ; pentru ei, ele sűnt : paradisul ochilor, infernul sufletului și purgatorul pungei.

*
Cea mai mare fală, în acelaș timp și cel mai greu lucru pentru un bărbat, e să domine o femeie.

*
Decát să te aduni cu ómenii de ađi mai bine să dormi și de nu poți dormi să bei rachiu séu opiu.

*
E o plăcere pentru toți și chiar pentru cel mai bun amic al teu, să te critice. A vorbi de reu nu costă nimica.

*
Ori și unde e bine să fii, numai între ómeni nu.

¹ Cauté.

Filosofia unui diavol!

(Poveste fantastică.)

Murisem.

Eram întins pe un catafalc, incungiuat de toate părțile de flori și luminări care umpluse camera cu fumul lor negru și inecăcios.

Totți din casă stăteau tăcuți și me priveau cu lacrimile pe obraz. Lucru curios: Eram mort și cu toate acestea eram cu ochii deschiși și aușiam tot ce se petrecea împrejurul meu.

Inzădar me căsniam să me mișc, căci o putere stranie me ținea în loc.

Totă noaptea aceea am petrecut-o cu un popă, care-mi citia stélpi la cap și o femeie bătrână ce me apără mereu de mușce.

A doua zi totul era gata pentru înmormântare: dricul intrase în curte și o muzică militară se aședuse în fața casei.

Me luară de pe catafalc în mijlocul țipetelor disperate ale surorii mele și me aședară în dric, puindu-mi un capac cu gémuri d'asupra. Musica intonă un marș funebru și luă direcția spre cimitir.

Inzădar me frământam în mine ca să pot eși din amorfela în care me aflam; nu putui să reușesc.

M'au primblat prin mai multe strade, er musica făcea pe curioși să iesa la ferestre.

Aușiam din când în când câte-un glas care dicea:

— »Ce păcat! să móră așa de tînér!.. Ddeu să-l ierte! și treceau înainte.

— »Dar lumea acesta e nebună, me gândiam eu, — me duce la cimitir, pe când trăesc încă! sînt viu!.. are să me îngrope și eu nu pot face nici o mișcare! dar ore ce putere me ține pironit astfel?.. inse toate erau inzădar, căci nu puteam nimic și m'apropiam din ce în ce de cimitir, er clopotele de pe la biserică me asurđia.

În fine după un drum lung care mi se urise, dricul se oprî.

Îmi luară capacul de pe coșciug și un vînt recoros îmi isbi fața.

Doi ênși luară coșciugul pe mâni și me aședară pe marginea unei grópe săpate de curênd.

Unul din amici găsi de cuviință să-mi rostiescă un logos cu vocea întretăiată de suspine, ceea ce făcu pe mai toți să plângă.

Când me ridică să me așede în grópă, sora mea dete un țipet și leșină.

Făcui o ultimă sfortare ca să es din toropela aceea, dar tot inzădar.

După ce me aședară în fund, incepură s'arunce pămênt peste mine.

— Cum? sînt îngropat — îmi diceam eu, — totul me desparte pêntru totd'auna de lume? n'am să mai vîd lumina ăilei?

A! e peste puțină de a descrie lupta ce eră în mine în momentele acele. Me gândisem să am o putere și să dau în laturi capacul și tot pămêntul ce me acoperia și care me apesă ca un bolovan mare de piêtră.

Cățiva viermi obrasnici incepură să rôđă lemnul coșciugului și incepură a se urcă pe mine acoperindu-mi mânil și obrazul. Simțiam în mine un desgust grozav pêntru aceste lighione care atentau așa de grabnic la carnea mea, dar ce eră să fac?

După un timp, despre care nu pot să-mi dau sémă cu siguranță, auđii o pârăitură d'asupra capului,

pămêntul și capacul se deteră în laturi, er eu ca prin farmec me sculai în picioare. D'odată inse pêrul mi se sbêrli:

Înainte mea Satana stetea ringind, privindu-me cu niște ochi aprinși ca doi cărbuni.

— Haide scólă, — îmi ăise el întinđendu-mi mâna; — am să te duc într'un loc unde-ți va plăcé mult.*

M'apucai cam cu frică de mâna lui și eși din grópă.

— Și unde are să fie locul acela?

— Ce-ți pasă! vei vedé.

Traversarăm prin mijlocul crucilor și eșirăm în grópă într'un câmp smăltat cu mii de flori pe care lumina îl scăldă cu lumina ei argintie.

— Pêntru că drumul are să fie cam lung, — ăise Satana, — și ca să nu fie urît, să vorbim ceva.

— Cum îți va plăcé, — îi respunsei eu cam cu jumătate voce, de ore-ce eram intrigat că nu șcieam unde me ducea.

El se uită lung la mine, ceea ce me făcu să tresar, de ore-ce privirea lui avea ceva straniu intrêna și-mi ăise:

— Înainte de toate am să-ți fac o întrebare, în schimbul căreia voi respunde și eu la întrebările ce mi le vei pune tu fie de ori-ce categorie; etă ce este:

Vêd mulți ómeni, care în totă viața lor nu fac altceva decăt muncesc și când mor, nu se găsesc la dênșii nici cu ce să-i îngrope, și acesta se observă mai mult la compozitori: ei bine, ai puté tu să-mi spuni pêntru ce muncesc ómenii aceștia?

— Pêntru nume! — îi respunsei eu.

— Eram sigur mai dinainte că acesta-ți va fi respunsul. Uite astfel sînteți voi toți ómeni dela cel mai mic până la cel mai mare, aveți ca devisă »Vanitatea și orgoliul.«

Totți ve sacrificăți pêntru a ve face nume! Ve măncați unii pe alții mai reu ca lupii, și pêntru ce? pêntru nimic! Decă vre unul din voi e slab, face tot posibilul ca să-și facă și el un nume; decă nu pe cale cinstită atunci pe cea hoțescă! Eiecare tinde la mai mult și ori cât ar avé, tot invidiează pe aceia care-i întrec; întotd'auna vreți mai mult decăt aveți și decăt puteți. Nici odată sătui, totd'auna flămândi și setoși după lucrul altuia pe care-l invidiați fără să ve dați sémă că pôte posedăți și voi acelaș lucru; dar acesta n'o faceți din causă că al vostru ve displace chiar întrecêndu-l pe al altuia.

Ve furați unii pe alții înșelându-ve, și toți ve plângeți că sînteți înșelați. Legile vi sînt făcute pêntru hoți; dar aceia care le-au făcut ce erau? tot hoți! inse aceștia diferă de ceialalți, de ore ce furau prin metode nobile, insensibile; dar tot fură? Căți judecători cunosc eu care ar trebui judecați ei, în loc ca dênșii să judece pe alții; căci crima nu constă numai a omorî cu cuțitul séu cu altă armă! poți omorî pe cineva moralmente furându-i averea pe cale cinstită: »Judecata« furându-i nevêsta tot pe cale cinstită: »Divorțul«... furându-i în fine tot pêntru a nu-i mai lăsă nimic și fără ca el în urmă să mai ăică ceva pe calea acéstă cinstită care se numește »Judecată!«

Ei bine, de ce legislații voștri nu au prevêđut și casurile acestea pêntru a face un articol cât de mititel, ca să condamne și pe acești criminali, de-o mie de ori mai de scărbit decăt aceia ce omoră? De ce ei să ce bucure de libertate și să fie stimați? Atunci să nu-i mai condamne nici pe ceialalți, decă pe aceștia cei mai de temut îi lasă în deplină libertate și ómenii de legi le string chiar mâna.

Ací Satana se oprî și me privi er fics.

— Îmi dai voie să-ți fac și eu o întrebare, — îi dăseși eu în cele din urmă; — dreptul acesta mi l'ai dat singur.

— Da da; poți să me întrebă ori ce vei voi.

— Ță ce este: Vream să-ți vorbesc despre amor; cum îl definești tu și ce sînt acele plăceri cari le simți cînd te afli lîngă aceea care o iubești?

— Numai atît? asta e fôrte simplu; ascultă: Omul cînd incepe a se închină reului, este cu totul al nostru, inse noi ce facem ca să-i pară pierderea dulce? îi procurăm fel de fel de plăceri prin care el se apropie mai mult de noi; ei bine, amorul este una din plăcerile mai principale, de ôre-ce prin dînsul numărăm ađi cea mai mare parte care ni se dau cu totul.

»Acea ce spui că simțiți cînd ve aflați lîngă o femeie frumoasă pe care o iubiți, nu e decăt infierbințela sîngelui și acêsta o numiți voi amor, inse ve înșelați! Amorul există numai în imaginația castră sugestionată, ér nici de cum în inimă după cum pretind toți învêțații voștri. Acest »ce« neînțeles pentru voi este inventat de noi, e adevêrat; inse el lucrêză numai asupra ideii, de ôre-ce inima nu se pôte conrupe; inse voi în aprinderea vóstră puneți amorul alături cu cele mai nobile simțiminte și veđi cum ve înșelați?

— Vra să đică după teoria ta cele mai mari pécate ne vin prin amor?

— Da.

— Acum decă-mi dai voie să te mai întreb ceva: De ce eu după ce am murit, ađiam, simțiam și vedeam tot impregiurul meu?

— Acêsta vei află-o mai târđiu.

— Dar acuma nu me duci?

— De ôre-ce după pécatele ce le-ai făcut îmi aparți, te iau în iad.

La ađul acestor cuvinte începui să tremur.

— Dar ce ai? Vêd că tremuri; ți-e frică de iad? Hm! . . ce proști sînteți voi ômenii! . . dar ce ve închipuiți că e iadul?

— Cum, ce ne închipuim? dar e locul cel mai îngrozitor unde se sufêr torturile cele mai oribile! și me cutremurai din nou.

Satana începî să riđă cu o poftă fôrte mare.

— Dar bine, pentru ce riđi? — îl întrebai eu în cele din urmă.

— Cum să nu riđ, decă te vêd că vorbești așă prostii absurde? Iadul, după cum spui tu: »Cel mai îngrozitor« nu există decăt pe pămîntul vostru, căci ce chin pôte fi mai mare decăt acela cînd érna sâracul móre de fôme în coliba cu pãreți crepați și viforul care i nãvăleşce prin ușa spartă ce nu se pôte închide, neavînd o singură bucățică de lemn cu care să-și încãldescă membrele amorțite de grozavul ger al ernei? Ce iad pôte fi mai grozav decăt miile de suferințe care le îndurați voi pe pãmînt? Desfid pe acela care îmi va spune că există un om complet fericit, fie chiar ori cît de bogat, suferința nu face excepție; legile ei nu sînt ca ale vóstre; diferă în totul. În fine ori unde ți-ai aruncă privirea, n'ai să întelnești decăt suferințe; este un vierme care róde pe bogat ca și pe sârac, pe frumos ca și pe urît, pe bêtrân ca și pe tiner; forma nu e aceeași, dar simptomele mai întotdeauna s'asemên. Iadul nostru inse, e cu totul altul de cum ve faceți voi idee; e o întindere nemãrginită și infinită de spațiu sub pãmînt, unde nici odată nu pêtrunde lumina. Milioanele de suflete care locuiesc în acest spațiu nu se plîng de alt ceva decăt de lumină; ai să veđi acêsta și atunci te vei convinge.

D'odată mi se întunecară ochii, simți o vãjiitură prin urechi și . . cînd me trezii din acea amortêla

momentană, pe care nu mi-o puteam esplică, eram la marginea unei grópe enorme, din mijlocul cãreia eșiă un sgomot asurđitor.

— Ce este aici? întrebai eu pe Satana.

— Iadul! — îmi respuse dînsul, — ține-te bine, că avem să ne scoborim inlăuntru.

Înghiețai de frică. Dînsul me luă de mână dar

... Sării spêriat în mijlocul camerei: Un prieten bătea în ușe și me deșteptasem.

Gr. Mărunțean.

B o n b o n e.

Între doi tineri cãsătoriți abia d'o đi.

Domnul, dómna . . și vicarul parohiei iau ceaiul într'un mic salon.

Domnul, care își adórá soția, face o mișcare pentru a-i luă capul între mâni și a o sãrută pe pěr. — Sfêrșeșce odată! đise ea, ai să-mi strici coafura! . . .

Apoi, întorcîndu-se cãtră vicar, adaogă cu convingere:

— Oh! bãrbatiiăștia sînt toți aceiași! . . .

Frumósa dnă X. . . avea un guturai, care i roșise nasul și-l făcuse să sémene c'o pãtlăgicã.

Desperată, ea đise într'un rënd doctorului cu necas:

— Apoi bine, doctore, dta cînd ai guturai ce faci?

— Strănut, dnă, respuse cu sãnge rece doctorul.

O naivitate.

Se anunță dșórei Lisa, că a mai dobândit un frate.

— Ce bine îmi pare! esclamá ea.

Apoi întorcîndu-se cãtră acela care îi adusese noutatea, îl întrebă:

— Dar mama șcie despre acêsta?

Âncă o privire.

— Veđi ilustrațiunea din nr. acesta. —

Țimpul frumos invită la preumblare pe toți. Nic. ea nu pôte să stea acasă. E frumusețe vestită 'n orași S'a și gătít minunat. Cu tóte aceste par că i mai lipseșce ceva. Mai aruncă încă o privire 'n oglindă, să se convingă decă mai e ceva de dres. Ilustrațiunea din nr. acesta o inlățoseză în momentul acela.

Literatură și arte.

Șciri literare. *Dl Christu Negoescu*, profesor de limba română, autorul tractatului de retorică, scrie actualmente o lucrare mai dezvoltată asupra vieței și operilor poetului nostru Alecsandri. — *Episcopul Melchisedec* pregăteșce un nou volum de documente privitoare la istoria României. — *Dl Mihai Cogălnicean* va publică în curênd în o ediție separată discursurile sale parlamentare, rostite la diferite ocațiuni. — *Dl Al. Macedonski* își scóte în volum »Noptile« sale. În total, vor fi cele 9 nopti publicate de dsa în revista »Literatură« precum și câteva alte poesii inedite. — *Dl Petru Rêșcanu*, profesor la universitatea din Iași, a întreprins publicarea unui curs complet de istorie universală pentru usul liceului superior. Lucrarea va

cuprinde 6 volume; volumul cel întâu apărut este al treilea din serie și cuprinde Istoria Romanilor. — *Di Simeon Stoica*, medic cercual în Rodna-vechiă, publică abona-tul la lucrarea sa intitulată: »Tractatul bolilor acute infectătoare»; prețul de abonament 1 fl.

✓ **Eminescu în germaneșoe.** Dl Grigorovitză, profesor de limba germană din București, a terminat de tradus poesile din volumul lui Eminescu. În curând vor apăre în o ediție germană poesile nefericitului nostru poet. Dl dr. Diaconovici, directorul revistei »Romaenische Revue» s'a însărcinat, spune »Românul» cu editarea acestui volum.

✓ **Album literar.** Dl Ed. Gruber, împreună cu vre-o câțiva amici, va scôte în curând la Iași un album literar, care va cuprinde vre-o 50—60 de poesii inedite ale unora din cei mai distinși literați români. E mai pre sus de ori-ce îndoielă, că această lucrare va fi bine primită de public.

✓ **Romanuri și novele.** Dl N. Radulescu-Niger a pus sub tipar romanul seu intitulat »Jertfa», studiu de moravuri; un alt studiu »Gelosia» și o nuvelă de inchipuire »Loterie». Câteși trele vor apăre într'un singur volum la finele lui decembrie.

✓ **Din »Biblioteca de lectură pentru tinerimea română»** de ambe secse», elaborată de dl I. M. Riu-reanu, se găsește de vândare în București la autor, strada Oltenii nr. 35, următoarele cărți: a) pentru citire în școlile publice primare; b) pentru analize literare în cursul secundar; c) pentru bibliotecile școlare și populare; d) pentru distribuțiuni de premii școlare: Istoriore pentru copii. — Noue istoriore pentru copii. — Datoriile copiilor către părinți. — Cele doue surori. — Familia creștină. — Priveghitorea. — Mielul. — Ajunul nașcerii Domnului. — Inelul găsit. — Rosarul. — Ouele Pașcilor. — Emigranții la Brasilia. — Cei doi frați. — Rosa de Tanneberg. — Merloiu. — (Tote aceste à 60 de bani esemplarul.) — Franklin (opere alese.) Conferență despre economie (aceste doue din urmă à 80 bani esemplarul.)

Teatru și muzică.

✓ **Șoiri teatrale și musicoale.** *Mășterul Manole*, noua piesă a scriitoarei noastre Carmen Sylva, se va jucă pe scena Ringtheatrului din Viena. Repetițiile au și început. Așa ni-o spune »Românul». ✓ *Dșora Agatha Bărsescu* va începe reprezentațiile sale la București în 7/19 novembre, în sala Băilor eforiei; bine înțeles, în limba germană. — *Tenorul Gabrielescu*, unul din cei ce nu ș-au putut găsi teren de activitate la București, cântă cu mare succes la Montevideo; diarele de acolo i fac elogii. — *Di A. din Dorna* (Aurel Alexandrescu) a terminat traducerea piesei »Le pater» de Fr. Coppée.

✓ **Teatrul Național din București.** *Piesa dlui V. A. Urechie* »Alecsandri la Mircășei» se repetă la Teatrul Național și probabil că în întâia jumătate a lunii viitoare să se reprezinte. — *Opereta* s'a deschis la 2/14 novembre, cu »Lalaruk». — *Dna Judic* va da 4 reprezentațiuni în Teatrul național.

✓ **Reprezentații teatrale române în Viena.** Cetim în »Românul»: Dl Grigore Manolescu, eminentul artist dela Teatrul Național, e în tratare c. direcțiunea Karlteatrului din Viena pentru a da serie de reprezentațiuni pe scena aceluia teatru. Êta piesele ce se vor jucă: Hamlet — Kean — Maitre de forges — Messalina — Pygmalion — Fontăna Blandusiei — Năpatea — Eva. Isbutirea tratativelor e mai mult decât probabilă.

✓ **Societatea română de cântări din Caransebeș**, în duminica trecută ținând adunare generală, s'a res-

taurat în modul următor: Președinte Stefan Velovan, notar Otto Popovici, cassar Ioan Stoian. În comitet s'au ales: Train Barzu, Petru Cornean, Constantin Călțun, George Imbronovici, Mihail Săbău.

✓ **Lăutarii români la Constantinopole.** Dl Stănică Bărléză, cunoscutul viorist din Brăila, a întreprins în vora asta, cu o bandă de lăutari organizată, un voiaj la Constantinopole, justificând și acolo renumele câștigat de lăutarii români la espoziția din Paris. Êta în adevăr ce scrie »La Turquie» în numărul seu dela 2/14 octombrie c. despre această vizită artistică: »Eri sêră, a avut loc în teatru Petits Champs, concertul dat de artiștii români sub direcțiunea dlui Stănică Bărléză. Repertoriul a fost nu se pôte mai variat; franceși, turci, spanioli, români, cu toții se găsiu acolo. În diverse bucăți arcușul acestor artiști ne-a ținut sub un adevărat farmec, mai ales în Tour Eiffel, în Mané Taxim. Doi ochi, Patinage vals, la Sérénade Francaise și galopul Chemin de fer en gare. Aș lipsi decât n'aș cită cele doue compozițiuni ale dlui Stănică: Souvenir de Brăila și Souvenir de Prahova, piese care pun sub o și foarte favorabilă talentul compositor al acestui artist.

✓ **Lăutarii români la Viena.** Din Viena se scrie »Românului»: În luna lui octombrie au cântat pentru a doua ôră lăutarii români la espoziția de agricultură și silvicultură; anume de astă-dată Predescu cu 10 băbați și 4 femei, îmbrăcate în costume naționale. Bărbații cântau din instrumente, ér femeile din gură. Musica românească a atras și de astadată un public foarte numeros și bieții lăutari erau în adevăr baricadați de câtră nemții curioși. Și pe când celelalte capele erau aprôpe părăsite, la capela română locul eră mult mult pré îngust și foarte des auđiai prin aleele espoziției cântându-se motivele melodiilor românești. Vięta etnică a poporului român conține o comôră nemărginită de frumuseți, la vederea căroră toți ômenii culți remân captivați. Tre-bue numai scôsă la lumină această comôră, — căci sântem pré puțin cunoscuți în străinătate.

✓ **Curs grătuit de musicoă vocală** pentru toți cei ce doresc a fi instruiți în cântare, se va deschide în Caransebeș pe spesele »Societății române de cântări și muzică», de acolo. Cursul se va deschide la 4 novembre v. c. și se va continuă în decursul lunelor de érnă sub conducerea profesorului de muzică și a dirigentului de cor, A. Sequens. Acest curs va avé doue despărțeminte paralele, unul pentru bărbați, (Tenor și Bass) și altul pentru femei (Sopran și Alt.) Fiecare despărțemint se va ocupă separat în câte 2 ore pe săptămână.

✓ **Piesă musicoală nouă.** Dl G. A. Dinicu, cunoscutul violinist din București, a compus doue piese musicale noi cari apar ađi în editura dlui Gebauer. »Hora lui Bibicu» și »Aidea, Aidea me» (sêrbă.)

Biserică și școlă.

✓ **Șoiri bisericășoi și școlare.** *Dna Irina Bardosy*, consôrta dlui Iuliu Bardosy, inspector regesc școlar în Solnoc, a dăruit reuniunii femeilor române din Brașov, pentru școlă sa de fetițe, un esemplar din »Ornamentele de industrie domestică» edate de Mu-seul Național din Budapesta și 3 cărțicele despre »Gospodăria casnică.»

✓ **Congresul național-bisericășoi gr.-oriental.** Având să se întrunescă la 1/13 octombrie 1891 congresul național-bisericășoi gr. or. în secșiune ordinară, — s'a ordonat în archidieceasa gr. or. transilvană alegerea deputaților congresuali pentru un period nou de trei ani. Preoțiimea din fiecare colegiu se va adună

la locul central al colegiului marți în 13 novembre v. a. c. pentru a alege câte un deputat din cler; ér sínódele parochiale se vor întruni duminică în 18 novembre v. a. c., pentru alegerea unui deputat mirén, avënd să se anunțe sínódule acesta cu opt zile înainte; în fine bărbații de încredere ai sínódelor parochiale se vor adună duminică în 25 novembre v. a. c. la locul central al cercului pentru a da credențional alesului deputat mirén.

Societatea academică „Junimea” din Cernăuți. în ședința sa generală, ținută în 2 novembre st. n. a. c., s'a constituit pentru anul administrativ 1890/91 în modul următor: Președinte: Petru Ionescu, stud. teol.; vicepreședinte: Constantin Berariu, stud. fil.; secretar I: Adrian P. Desseanu, stud. teol.; secretar II: Alesandru Berariu, stud. teol.; cassar: Carol Hartingh, stud. jur.; controlor: Epaminonda Grigorovici, stud. jur.; bibliotecar: Emilian Criclevici, stud. jur.; Econom: Alesandru Popovici, stud. jur. b) Comisiunea literară: Constantin Berariu, stud. jur.; Vespasian Grigorovici, stud. jur.; Corneliu Georgian, stud. jur.; Romul Rêuț, stud. jur.; Rem. M. Sbierea, stud. jur. c) Comisiunea revisuitoare: Constantin Hostiuc, stud. teol.; Ambrosie Gribovici, stud. teol.; Ambrosie Comoroșan, stud. jur. d) Juriul de arbitri: Președinte: Teofil Bendășchi, stud. jur.

Ce e nou ?

Hymen. *Di Iustin Pop.* drd în drept, s'a fidanțat cu dna Iosana Leucuța vënd. Pap în Coroi lângă Bel, comitatul Biharia. — *Di Alesandru Popovici,* notar în Chërpa, la 9 novembre n. s'a logodit cu dșora Angelina Țap, ficia dlui notar Lazar Țap din Ruscamonta și nepóta dlui protopresbiter din Belinț George Creciunescu.

Șolri personale. *Di Traian H. Pop* la 6 novembre a plecat la Seghedin, pentru a-și face osenda de un an, la care a fost condamnat de cătră tribunalul de presă din Cluș. — *Di Alesandru Mihailovici,* inginer-mașinist în Solnoc, a fost numit subdirector la fabrica de locomotive a căilor ferate r. u. de stat de acolo.

Resboiul vamal, ce ține de atâția ani între România și Austro-Ungaria, decă este să credem șcirile ce le dau țiarele austriace, póte că va luá sfêrșit. Marii industriași din imperiul vecin, scrie »Românul» se țiice că ar fi stăruind pe lângă ministerul de comerț ca să ia mesuri cât mai urgente ca să se restabilească relațiunile prietenești în ceea ce privește comerțul cu România. Ministerul ar fi arătat deja că este dispus să reîncepă tratările și să facă concesionile putincióse României, numai ca resboiul să înceteze.

Inventiune românească. Cunoscutul dentist român din Viena, dr. Ioan Cuparescu, a inventat o nouă pulbere de dinți așa numită »antiseptică», care după analizele celor dinteu chemici a universității vieneze este recunoscută de cea mai potrivită pentru curățirea dinților de microorganismele, care produc stricarea dinților, și care în legătură cu »elicsirul-antiseptic» compus tot de drul Cuparescu, steriliséză organele gurei de influența bacteriilor, care causéză bólele de gură.

Cum trebuie oineva să pórté césul? De vr'o doi ani încóce s'au făcut atâtea și atâtea schimbări în ceea ce privește felul de a se purtá cíasórnicele, că cititorii noștri nu se vor mirá că ne ocupám de această chestie. Éta ultima modă. Va durá ea? Nu se póte ști. Ele se atêrnă pe niște lanțuri lungi așa cum purtau femeile la începutul secolului. Petreci

lanțul pe el și apoi lași să atêrne o bucată în jos, acolo atêrni ciasul.

Neorólogo. *Nicolae F. Negruțiu,* proprietarul și redactorul editurii al »Preotului Român» și al »Amicului Familiei» din Gherla, după o depeșă din Abbazia, a încetat din viétă acolo la 11 novembre. Remășițele pámênțești se transportá acasă la Gherla. În mormântarea va fi duminică. — *Paul Dragoș* de Colțirea, fost vicecápitán al Chiorului, cavalerul ordului Francisc Iosif, a murit la Șomcuta-mare, la 7 novembre, în etate de 64 ani. — *Petru Popovici,* invêțător și profesor în Arad, a încetat din viétă la 8 novembre n. în etate de 57 ani.

Oglinda lumii.

Prinópele perit pe mare. Afacerea prinópelui Orth, cápitánul care se crede că a perit pe mare, este tot mai mult obiectul de discuție a foilor dela Hamburg, Viena și Londra. Din multele depeși ce sosesc, privitóre la această nenorocire, se pot face tot felul de combinațiuni. Unii țiice că mai e speranță ca el să fie regăsit, alții spun că e sigur că a perit pe mare. Ceea ce este sigur, e că de trei luni nimeni nu l'a mai vëndut, nici a audít despre el și că muma prinópelui, marea prinópesă Autonia, s'a bolnăvit de nenorocirea ce a ajuns-o. O fóie din Hamburg scrie, că luând în considerația faptul, că chiar mateloți cu multă esperință intimpiná greutăți trecënd pe la capul Horn, e mai mult ca sigur că prinópele, care de și erá un isteț și cu mult curagiu, a cădút jertfá furtunilor ce dominá adesea pe acolo. E pécat de el, fiind că erá un bărbat cu vaste cunoștințe și cu un caracter leal. Nenorocirea este cu atât mare, cu cât se țiice că el erá însurat: s'a căsătorit la Londra în cea mai mare taină cu o artistă dela Viena, cu care avea relațiuni de mai mult timp. Femeia lui se numia Milly Stubry și în luna lui maiu a plecat și ea la La Plata, pentru a împărți tóte primejdiile vieții pe mare cu bărbatul ei. Probabil deci că a perit și ea.

Suris strălucitor. O modă cu totul ciudată a apărut în America și anume de a purtá diamante în gură. Acestă fantasie curióasă în felul ei își are originea sa dela o cântăreță de Cafe Chantante de New-York, care voiá să se facă admirată ori decâte ori va deschide gura. Diamantul, de sigur un bob mic, este ficsat pe un dinte fals, care e pus apoi pe dintele adevêrat. Inovatórea are un succes atât de mare, căt tóte damele americane vor s'o imiteze cu ori și ce preț.

Sfêrșitul lumii. Cu tóte că s'a țiis că toți profetii după Christos sânt mincinoși, un óre-care Iohn Kauffmann nu voește să șcie de această. El și-a făcut aparițiunea în comitatul de Lancaster și îndemnă pe lume a se prepará pentru sfêrșitul lumii, care va fi, fără dór și póte, astă-datá la anul 2000. Acestă țifrá a trecut după facerea lumii și a venit marele potop, țiice noul profet, și prin consecință în anul 2000 al erei creștine trebuie să se producá desființarea pámênțului printr'un uragan de foc și de puciósă. Profetul Kauffmann causéză cea mai mare senzațiá în Pennsylvania centrală.

Higienea.

Vindecarea tuberoulósei. De câteva zile s'a făcut un șgomot mare atât în presa din Germania, cât și în presa întregii Europi cu baccili contra ófticeii descoperiți de vestitul profesor berlinez Koch. Șciri sosite din Berlin spun, că încercările savantului doc-

tor au reușit atât de bine, încât îndoieală nu mai p^ote încăp^e, că în cur^und lécul contra tuberculosei este sigur. La Berlin a și sosit deja o mulțime de persoane pentru a fi supuse tratamentului savantului doctor. Considerând că în Germania mor pe an 180,000 persoane tuberculose, lesne se p^ote inchipui interesul și nerăbdarea cu care germanii așteptă să védă rezultatul cercetărilor savantului Koch. După șcirile dela Berlin, dl Koch va păstră încă câteva săptămâni secretul descoperirii sale, voidnd ca până atunci să mai facă încercări și să se convingă bine despre eficacitatea descoperirii sale. Ca am^unte, »Neue Freie Presse« spune, că materia cu care Koch inoculă este fluidă și că prin această inoculare se pot vindeca chiar cei mai slăbiți ofticosi. Deosebire mare există inse între ac^ustă materie de inoculare și cea a lui Pasteur contra turbării: materia de inoculat a lui Koch este compoziția chimică și de natură și formă ca cea cu care se inoculă contra v^ursatului și turbării. Inoculările séu mai bine încercările sale dl Koch le-a făcut asupra iepurilor și a bolnavilor din clinica doctorului Senator. În cur^und dl Koch va ține o conferență despre descoperirea sa.

Pânea. Deja marele bărbat de șciințe Liebig a arătat că făina măcinată pré fin perde mult din puterea de nutrire, ér făina trecută prin sită subțire perde t^ote fosfatele, deci uvrierii mai ales, nu e bine să mânance pâne albă. Doctorul Yates, un chimician englez a scris și el acum de cur^und un op pentru popor, în care spune că cei cari nu mânancă destulă carne, să preferă dintre pâni, totđauna pânea négră. Étă de ce. Pânea négră conține t^urite multe, ér t^uritele conțin mai multă putere de nutrire. Pânea négră ajută creșcerea și întărirea corpului, întărește nervii și creerul.

Felurimi.

Mijloc d'a isgoni ciorile după sem^unături. Cum ciorile s'au înmulțit, în unele localități, așă de mult încât decă nu se păzesc holdele, mai ales până începe grăul a infrăți, ele pot a rări și strică sem^unăturile pe o mare întindere, cred nemerit a arătă cel mai bun mijloc de isgonire. Să nu se atérne ciorile pe bețe, ci să se așede jos pe pământ cu aripele întinse — întărindu-se cu țeruși — și astfel ca să fie bine v^uđute.

Câte diare s^unt în lume? Decă voiți să șciți câte diare s^unt pe t^otă suprafață pământului, cetiți următoarele date statistice: S^unt în total peste 41,000 din cari în Europa 24,000 numai. Germania are 5500, Austro-Ungaria 3500, Englitera 4000, Franța 4100, Italia 1400, Ispania 850, Elveția 450, Belgia și Holanda 350 fiecare, România 185; celelalte s^unt editate în Suedia, Norvegia, Danemarca și restul în peninsula Balcanică. Statele Unite posed peste 15,000, Australia 700, Asia 300 din cari numai Japonia are 200, Africa n'are decât 200 diare. Insulele Sandwich 3.

Averea fraților Rotschild. Frații Rotschild din Francfort-pe-Mein, baronii Willy și Mayer Charles, au făcut țilele acestea o declarare privitoare la veniturile lor, pentru a servi de basă la impozitul personal. După aceste documente, baronul Willy Rotschild are un venit de 4,780,000 mărci, adică 5,900,000 franci. Baronul Mayer Charles e mai puțin avut; el are o avere de 4,560,000 mărci, adică 5,700,000 franci.

Rugăm pe restanțieri să-și facă data-ria, trimiț^undu-ne abonamentul.

Probleme.

De Ludovica Țarcă.

I.

O femeie a dus la t^urg 20 de oue de v^undut. Ouele au fost de găscă, de rață și de găină, cele de găscă le-a v^undut cu câte 3 cr., cele de rață cu câte 2 cr., ér cele de găină câte doue de-un crucer, la olaltă le-a dat cu 20 cr. Câte au fost de găscă, câte de rață și câte de găină?

II.

Un proprietar avea în brazdă 20 de lucrători, bărbați, femei și fete; la bărbați le plătiă țiuu cu 6 cr., la femei cu 4 cr., la fete cu 1 cr., plata la olaltă le-a fost 40 cr. Câți bărbați au fost, câte femei și câte fete?

Terminul de deslegare e 15 decembre. Ca totđeuna și de astă-dată se va sorti o carte între deslegători.

*

Deslegarea cuv^untului pătrat din nr. 28:

B R A N
R E G E
A G E R
N E R O

Deslegare bună primirăm dela dșóra Mariți P. Simțion în Sibiu, care a și obținut premiul.

*

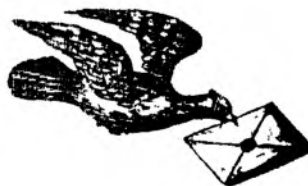
Deslegarea ghicit^orei de șac din nr. 30:

»Alecsandri, Vulcan, Eminescu, Văcărescu, Bolintinean, Mureșan, Vlahuța, Coșbuc.«

Deslegare bună primirăm dela d^omnele și domnișorele: Iosana v^uđ. Papp, Maria Serb, Eufemia Albescu, Aurelia Candrea, Maria Maior, Angelina Popovici, Mariți P. Simțion și dela dl I. M. Ritișorean.

Premiul l'a dobândit dna Iosana v^uđ. Papp în Coroi.

Poșta redacțiunei.

Beatrice. Poesiile, după cum vedeți, au sosit și ve mulțumim pentru surprindere. Și celelalte vor urmă la intervaluri de 3—4 săptămâni. De P-iiu nu mai șcim nimic, de și am cerut informațiuni. Adresa lui Vl. nu o cunoșcem. »Prosa« ne silește, căci e greu a luptă cu indiferentismul.

Legenda mănăstirei din Silvaș. O poveste lungă lungă, fără nici un șbor poetic, în care nici macar versurile nu s^unt făcute cu ingrigire, căci din multe șire lipsesc câte 1—2 silabe.

O viziune. Fiii lui Ouirin, originea divină, gloria romană, fiii lui Trăian, a gintelor regină etc. frase care s^unt departe de adevărata poesie.

Jordanul. Patruzeci de strofe! Și noi am fost siliți a ceti t^ote, căutând un simburu — insedar.

Visurile mele. Incepe bineșor, dar apoi la strofa a patra se perde într'un chaos mistic.

N^optea când d^or tu visezi. Nu putem întrebuință nici asta; ba nici pentru viitor nu te putem incuragă.

Călindarul săptămânei.

Țiuu s ^u pt.	Călindarul vechiu	Calind. nou	Sorele
Dumin. 24	după Rusaliu Ev. 5 dela Luca c. 8 gl. 7, a inv. 2.	res.	ap.
Duminecă	4 Cuv. Ioanichie	16 Ottomar	7 8 4 22
Luni	5 Mart. Galacteon	17 Emma	7 10 4 20
Martți	6 Par. Pavel martur.	13 Eugen	7 12 4 19
Mercuri	7 SS. 33 Mart. Milent.	19 Elisabeta	7 13 4 18
Joi	8 † Arch. Mich. și Gavr.	20 Corbinian	7 14 4 17
Vineri	9 Mart. Onosifor	21 Maria jertf.	7 16 4 16
Sămbătă	10 Apost. Erast	22 Cecilia	7 17 4 16

Proprietar, redactor respunđător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Iosif Lang în Oradea-mare.